

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ♦ № 234 ♦ Середа, 4 грудня 1991 року ♦ Ціна 30 коп.

(Передплатникам — 10 коп.)

КАЛИНОВА СОПІЛОЧКА

Здається, мітінгові мегафони на наших майданях відслідкивали своє.

В усьому разі — на деякий час.

Ніхній помовчів.

Бо ти, що ми сьогодні маємо на душі, — ту мелодію не візьме суворе солдатське горло мегафона чи сурми.

Тут потрібен інший інструмент.

І ніхній звучить сопілковою мелодією — даним, як сама сопілка — мелодія спокійно й просто, мелодія, народжена пригнобленим словітінням: «Я — тут, я — живу!»

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

У

ЧОРА Голова Верховної Ради України Л. Кравчук прийняв голову правління групи американської компанії «Сеабено» — Група Б. Бірштейна.

Під час розмови порушувалися економічні аспекти розвитку української промисловості та підприємництва на засадах встановлення прямих контактів з іншими країнами.

Л. Кравчук запропонував гостеві детальніше ознайомитися з нішою економікою з метою отримати новітні технології для конкретної роботи фір-

ми «Сеабено» — Група у незалежній Україні.

3

МІЦНІШЕННЯ незалежності і суверенітету республіки, які складали наш волюнтаризм, ми обміняємо свободою дій цієї республіки та її свідомий вибір у прийнятті рішень щодо майбутнього Союзу Суверенних Держав. Так очинив Михайло Горбачов референдум і вибори Президента України, а також вибори Президента Казахстану, які відбулися минулої неділі.

6

7

РОЗДЕРЖАВЛЕННЯ І ПРИВАТИЗАЦІЯ: ЯКИЙ ШЛЯХ ОБРАТИ?

Законодавчі уми запланували свій вибір на одному з проєктів Закону про роздержавлення та приватизацію. Ним став компромісний варіант, утворений із кількох проєктів, запропонованих урядом та народними депутатами України. Проте це не означає, що нас для пошуку оптимального рішення вичарпено.

Цитата дня

Наскільки мені відомо, ні Президент Горбачов, ні тим більше Президент Більшини не збираються застосовувати силові методи щодо України. Незалежність України рано чи пізно буде визнана. Право народів на самовизначення зафіксоване у міжнародних правових документах, і Росія тут не зможе робити виняток для слов'янських народів.

Галина СТАРОВОЙТОВА,
радник Президента РРФСР, народний депутат Росії та Союзу.

ВИЗНАЛА УГОРЩИНА

Міністр закордонних справ України А. Зленко та Генеральний консул Угорської Республіки у Києві А. Паладі підписали документ про встановлення дипломатичних відносин між двома країнами.

Відразу ж після підписання А. Зленко провів прес-конференцію, під час якої розповів про головні задання роботи МЗС України з укладання незалежності.

Того ж дня а приміщенні міністерства відбулася прес-конференція іноземних посольств, які перебували в Україні під час проведення референдуму.

НАБІВІ І НІЯЗОВ — ЗА' СОЮЗ

Першочерговим завданням Таджикистану в період до ринкової економіки, а також наведення дисципліни й порядку в усіх галузях виробництва, наголосив під час виступу в парламенті президент Набів. Він також закликав до негайного підписання політичного договору між радянськими республіками. Водночас туркменський Президент Ніязов, який перебував з візитом у Туркмені, акцентовав за вою конференцію та зв'язав, що підписи Союзний договір.

ВОТУМ ДОВІРИ

«Перемога у президентських виборах стала всенародним волею довіри до мене», — заявив Президент Казахстану Назарбаєв. У розмові з кореспондентами після виборів він наголошував, що до кінця цього року уряд республіки адекватно до ринку зв'язок з метою подолання економічної кризи. Передбачено також посилення економічної згоди з Казахстаном, зокрема призначити до нової області президентських представників.

13

ВАРФОЛОМІВСЬКА НІЧ У БАТУРІНІ

Спогад про цю жалюгідну ніч досі болісно озгається у серцях жителів колишньої гетьманської столиці. Вогнем і мечем винищував Меншиков старих і малих, жінок і онуків. Думав знищити і саму думку про незалежність, про волю.

РОДОВЕ УКРАЇНИ

ПАРЛАМЕНТУ

...ке! —
...о запаль-
...ційною пра-
...позиція від
...де торік.
...стету при-
...е — на
...допоможе
...позбавити
...правово-
...ці хво-
...дошкульють.

І ось на другому курсі юридичного факультету створено спеціальну учбову групу для народних депутатів, які мають вищу освіту. Зарахування провадилось згідно з діючими правилами, без огляду на політичні уподобання. Критерій був один — бажання вчитися. Поки що група навчається зразково. У січні відбудуться іспити першого семестру.

Віктор ЩЕРБАКОВ.
Київ.

«ОРІОНА»

...[УР] Ю-
...городсько-
...банку по-
...ма і на Ук-
...року за-
...ходо-
...д конкрет-
...м готові її
...ше за ва-
...ерній танок
...головних
...телевізорів,
...дійсно-
...на міс-

...ця. У разі взаємних вигад схильні й до відкриття спільних виробництв.

— А що гарантує високу якість продукції?

— Усі комплектуючі деталі одержуємо від танкових фірм, як «Philips», «Сомі» та інших. Дизайном нашої продукції займаються італійські фахівці. Тож вона мало чим відрізняється від існуючих аналогів. Варто додати, що подібне устаткування та апарати за ідентичні партнери продають значно дорожче.

Бізнесмен України! Можливо, варто скористатися шансом, що пропонує «Оріон»!

Микола СТЕПАНІВ.
Ужгород.

МІЦІ ОБ'ЄДНУЮТЬСЯ

...відносні і
...завідачі проце-
...підприємств
...завідачі своїх
...торіею систе-
...кстету, інфор-
...чення під-

...приймачів, здійснює освітін-
...цьку діяльність, добиваєть-
...ся одержання права і видає
...ліцензії на експорт продук-
...ції своїх членів.

Юрійформ.

ЖЕРИ

...А
...свого роду
...не приз-
...ування од-
...і друго-
...мета —
...людину
...мкслити
...роз-
...шко-
...Хочемо
...не й по-
...тому

...склад експериментального
...класу регулюватиметься.

Є в директора солодка мрія: створити мале підприємство, яке виготовляло б наприклад, меблі. Водночас юні менеджери тут практикують в організації виробництва.

А поки що 5-А почав ходи в ринок. Тут створено свій банк з капіталом, який учні мають заробити протягом року. І розпорядитися ним по-сучасному, як справжні менеджери.

Олександр БОРОДАЙ,
журналіст.
Полтава.

АРУБІЖЖАМ

...зібрання
...згодженню
...контактів із
...широко
...міського
...духовно-
...області.
...вно відгу-
...пори поч-
...прибули
...Італії,
...США,
...країн.
...ється, не
...Але зруши-
...Ряд місце-
...відношенств
...годи про ді-
...тво із за-
...ми та кон-
...ті, хто

...вже має досвід такої діяль-
...ності, зокрема об'єднання
...«Чернівецький машинобудів-
...ний завод», колгосп імені
...Т. Шевченка Сокирянсько-
...го району, фабрика індо-
...шну одягу.

На форумі започатковано Міжнародний буковинський клуб. Він стане координатором дій по створенню в Чернівецькій області вільної економічної зони, сприятиме розширенню підприємницької діяльності.

Василь БАБУХ,
власний кореспондент
«Голосу України».
Чернівецька область.

Класично

Не в той рот потрапило

Невдачею закінчилася спроба інспектора обкомітету народного контролю М. Дашківського купити сиру. У селі Рівному Новоукраїнського району вона помітила людей з пакунками, та поки розпитала, де продають, сир скінчився.

Надвечір, уже у Новоукраїні, у магазині «Молоко» на вітрині лежав той самий сир по 1 карбованцю 60 копійок за кілограм. І черги не було.

Інспектор попросила зробити аналіз продукції у лабораторії місцевого сирзаводу. Замість належних 18 відсотків жиру сир містив ледве один.

Майстер Л. Марченко, яка направила до магазину цей продукт, звернула все на вагання: мовляв, вони переплутали бідон, і якісний сир поїхав до звірорадгоспу.

«Червона поляна», а «звірочний» — до магазину. Нічого страшного не сталося, люди купували його, і він і воно не обростали. Щоправда, платили удвічі більше, ніж коштував звичайний корм.

В обласному КНК мені повідомлять, що явище типове: за 200 кроків від комітету у фірмовому магазині «Молоко» сир варить 70 копійок продають за 1 карбованець 30, сметану за 2 карбованці — по 2.50.

Отут я й зрозумів, чому люди у чергах звиріють...

Минола ВОЛОК.

Кіровоград.

Коротко

УЧІТЕСЯ, БРАТИ МОІ

Кабінет міністрів щойно прийняв постанову про державні іменні стипендії для студентів і аспірантів українського походження, що живуть за кордоном і займаються університетською діяльністю. Усього стипендій 36: імені Грушевського і Драгоманова (історія, культурологія), імені Грінченка, Потебні, Рильського, Франка (українська мова, література). Стипендії виплачуються з 1992 року з нагоди виділення міністерством вищої народної освіти, культури та Академії наук (300 карбованців щомісяця — студентам, 350 — аспірантам).

НАГОРОДИ ЗНАЙШЛИ МЕДПРАЦІВНИКІВ

У Києві відбулось нагородження працівників санаторно-курортної системи профспілкою України, які займаються лікуванням та оздоровленням потерпілих від чорнобильської аварії. Їх нагороджено грамотами Президії Верховної Ради України, присвоєно почесні звання «Заслужений лікар України» та «Заслужений працівник охорони здоров'я України».

Нагороди вручає голова постійної Комісії Верховної Ради з питань чорнобильської катастрофи Р. «димир Я» ський.

«ВИБУХ СТАВСЯ ЧЕРЕЗ ТИШУ»

важко пані Оксана Павлівна Іванюк, яка з червня по жовтень цього року здійснила по Україні 3700-кілометровий велопроїзд під назвою Міжнародна добродійна екологічна акція «Подорож серця». Ідеється про чорнобильський вибух та інформаційну тишу щодо нього. Втілюючи люди в Україні не мають інформаційної незалежності, коли йдеться про радіаційні умови життя, істинні наслідки катастрофи. Тимчасовий зміст вступу пані Іванюк на презентації акції «Подорож серця», що відбулась недавно у Києві.

Олексій БРЕУС.

КАДРИ ГОТУЄ... ОБКОМ

Ян снізав доцент Луцького педінституту імені Лесі Українки Богдан Ярощ, партком інституту ще досі не припинив своєї діяльності. В інституті працюють 3 члени бюро і 5 членів обкому Волинської КПУ. А за розпорядженням колишнього першого секретаря Луцького міського партії, нинішнього ректора інституту, набілет першого секретаря обкому (приміщення якого передано інституту) опломбований і не використовується. Ходять чутки, що ректор зарезервував набілет для себе.

Богдан СИНЬОКІЙ.

Луцьк.

«ПИЛЬНИЙ» ДИРЕКТОР

За кілька хвилок до початку зборів колективу Луцького заводу впаратури зв'язку до мене підійшов директор О. Пудов.

— Чого ви сюди прийшли? Хто вас запросив? У своїй інформації я називав секретні цифри — вони не для преси!

Виявилось, що подібні розмови директор вів з представниками обласної газети, облтелерадіокомітету. Як і я, вони були запрошені на збори членами колективу.

Щодо секретних цифр, то, даруйте, це щось з фантастики. На зборах йшла серйозна розмова, як далі жити молодому колективу. Звучала різка критика на адре-

Усьо чотко!

су директора, інженерно-технічного персоналу, які не зуміли організувати виробничий процес.

Керівник групи технічної документації Г. Бондарук сказала: «Так жини й працювати на заводі більше не можна. З колективу в 600 чоловік за два останні місяці пішло 50 кращих спеціалістів. У цехах — безладдя. Люди не знають, чим займатися в робочий час. Ми навіть не заробляємо на зарплату...»

Напевне, директор боявся, щоб не побачили світ й інші «секретні» цифри та факти.

За третій квартал план товарної продукції підприємства виконано на 27 відсоток. Місячна зарплата карбованців 253 карбованців, продукція за дев'ять місяців випала на 1 рівняно з тим 1990 року. В 17 мільйонів. Далі, як кажуть...

Прохання ред тим, як і ти, покажи виконати.

Богдан

Луцьк.

Олень з Великої Скії

Уявити собі, що велике місто — то Соболева могила, важко. А насправді так воно і є. Орджонікідзе, що на Дніпропетровщині, став місцем розкопок великого скіфського кургану «Соболева могила», де археологам вдалося знайти безцінні свідчення життя давньої епохи.

Тут виявлено золоті прикраси, футляр для лука й стріл, прикрашений надзвичайно цінним сюжетом, срібний з позолотою кубок, на якому зображено сцени битв тварин. Загальна вага золота близько 1,5 кг вартістю до 400 тисяч карбованців. На розкопках кургану витрачено 15 тисяч карбованців.

Взагалі ж, у цьому краї десятки «царських курганів». Розкопано й досліджено вже 15, в є ще 22.

Уперше

скарби яких могли б прикрасити наш музей.

Нині, коли Україна стала незалежною державою, золоті скіфських курганів дуже й згодилось б. Та й відновити, реставрувати кілька неопрацьованих могил, організувати музей скіфів, а також заповідника на бзві Кам'яньського скіфського городища — теж потрібна справа, і на її реалізацію необхідні гроші. Без фінансів й Інститут археології АНУ не зможе ефективно продовжувати свою діяльність, бо його річного фонду вистачає хіба що на розкопку однієї могили.

Словом, без підтримки наших археологів не обійдеться. Саме з метою її організації

в Орджонікідзе установчі збори вирішено український «Скіфія» — та прагнучи зберегти Скіфологами голови Орджонікідзе міськвиконкомом завідувачі сесійної археології археології АНУ ський, заступник вільня Рес товариства українців імені Т. Г. Шевченка.

Символ фонду — олень з Великої Скії.

За матеріалом «3а маршом трудового Орджонікідзе» нічо — зба комбінату.

СВЯТОТАТЦІ

О, люди, люди!

Акт вандалізму вчинено напередодні референдуму в Глухові. Вночі невідомі поклали злочинці облили фарбою і спогнали стелу, встановлену на честь Тараса Шевченка.

Дикий вчинок негідників, розшуком яких займається

нині слідство, викликає гнів і обурення людей. Сесія міської Ради народних депутатів, місцева організація Руху розцінили цей випадок як напад на певних сил розпалити

багаття ворожого ставниками різ живуть разом лишні гетьмані стала резиденції.

Сергій А.
Сумська обл.

Кримінальна хроніка — УКУС ЗЕЛЕНОГО

Суботнього вечора в одній з квартир багатоповерхового будинку пролунав вибух. Перелякани сусіди зателефонували до міліції. Прибувши на місце події, оперативники побачили таку картину: на підлозі у кухні валялися частини самогонного апарату, а

те, що мало стати самогоном, було на стелі. Самого ж господаря знайшли у ванній, де він намагався втамувати нервовий біль від опіків.

Дорого обійшлася самогоннику гра із зеленим змієм: із сімейного бюджету правоохоронні органи вилучили 300

карбованців, а один місяць не пролежатиме в одній лікарні.

Анатолій
Інспектор
Чернівецького
Чернівці.

Телеграфним рядком з Рівного

НІТРАТИ — У САЛАТИ

Екологічна інспекція Рівненської міськради перевірила на вміст нітратів 100 тонн моркви, заготовленої оптово-роздрібним плодочесним комбінатом на зиму. Дев'яносто відсотків її в їжу не годяться.

БОСІ, АЛЕ З МОРОЗИВОМ

У магазині Рівного «Малютка», як і скрізь, порожні полиці. Боляче дивитися, — каже завідувача Наталія Мельничук, — як покупці виходять без нічого. Тож зробили кавфе, куточки для дітей...

ДЕ Ж МИ ЖИВЕМО?

Жителі райцентру Червоноармійська та сіл району 1 грудня одержали додатковий бюлетень, за яким вони висловилися про відновлення історичної назви — Радивилів. Будуть знати, де живуть

ДЯДЬКУ, ЯК ВАМ НЕ СОРОМ!

У Дубні найдурнішіше борються з порушниками правил дорожнього руху школярі. Страшніше за штраф, коли на велелюдному перехресті один юний автоінспектор дме в сорочку, а другий наказує, щоб усі чули: «Дядьку, верніться!».

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Червоно-

«ПІЛЬНИЙ» ДИРЕКТОР

За кілька хвилин до початку зборів колективу Луцького заводу апаратури з'явився до мене підлий директор О. Пудов.

— Чого ви сюди прийшли? Хто вас запросив? У своїй інформации казавити секретні цифри — вони не для преси!

Виявляю, що подібно розмовляв директор з представниками обласної газети, обстежувачом, й 19 жовтня були запрошені на збори члени колективу.

Щодо секретних цифр, то, даруйте, це щось з фантастики. На зборах йшла серйозна розмова, як далі жити молодому колективу. Зву чала різка критика на адресу директора.

Усьо чоткю!

су директора. Інженерно-технічний персонал, які не зуміли організувати виробничий процес.

Червоний групи технічної документації. І. Бондарук скасала: «Так життя й працювати на заводі більше не можна. З колективу в 600 чоловік за два останніх місяці пішло 50 кращих спеціалістів. У цехах — безладдя, люди не знають, чим займатися в робочий час. Ми навіть не заробляємо на зарплату...»

Нарешті, директор бовсав, щоб не побачили світ і інші «секретні» цифри та факти.

За третій квартал, наприклад, план товарної продукції підприємство виконало на... 2 відсотків. Сетельно-мисна зарплата становить 253 карбованці, — на 10 карбованців менше, ніж торік. Продуктивність праці за дев'ять місяців цього року вища на 13 відсотків порівняно з тим же періодом 1990 року. Бог заводу: 17 тисяч пайонів карбованців. Далі, як кажуть, вікуди.

Прохання директора «перед тим, як щось друкувати, показати мені», не зміг виконати.

Богдан БЕГРЕГА.
Луцьк.

КОРОВА-ХУЛІГАНКА

У місті Баранів Луцької області чимало жителів тримають худобу. І ось у одного з власників з'явився болюче норов. Прогулюючись вулицями Баранів, вона час від часу нападає на перехожих, причому полого йти.

Першим потрапив Д. Статинюк, але, на щастя, його ада-доса зтигли. Менше поталанило Матрону Купетан, але і через два дні вона не змігла лягти на спину. А Сергію Яворському пісню чимало не знають, що робити, адже нема статті про нинішнього норовця, за якого можна притягти до відповідальності й загибнути норову чіт господаря.

«Схід».

Слень з Великої Скіфії

Уявіть собі, що велике місто — то Соборна могила. А несправді так воно і є. Орджонікідзе, що на Дніпропетровщині, став місцем розкопок великого скіфського кургану «Соборна могила», де археологам удалось знайти безлічці срібних і золотих виробів. Тут виявлено золоті прикраси, футляр для лука й стріл, прикраси надвижної ціп-миски оздобленої сріблястою позолотою кубки, на якому зображено сцени битви тварин. Загальна вага золота становить 1,5 кг вагістю до 400 тисяч карбованців. На розкопках кургану витрачено 15 тисяч карбованців.

Василий ж, у цьому краї десятилітній «чарарин курганів». Розкопавши досліджено вже 15, а є ще 22.

Уперше

скіфські яки могли б прикрасити нашу музей.

Нині, коли Україна стала незалежною державою, золоті скіфські кургани дуже й годі розкопати. Та в історії, реставрації, міській неперервною мисл, організувати музей скіфів, а також заповідника на базі скіфського скіфського рододендрона — це не потрібна справа, і на її реалізацію не обійдуть гроші. Без фінансів й інститут археології АНУ не зможе ефективно продовжувати свою діяльність, бо його річного фонду витягає збох що на розкопки однієї могили.

Словом, без підтримки наші археологи не обійдуться. Саме цим метою й організації

в Орджонікідзе й відбулися установні збори, на яких було вирішено створити Всеукраїнський фонд «Велика Скіфія» — так називалися пробабачини слов'ян. Співачками фонду обрали голова Орджонікідзевського мисльником Ф. Негода, завідувач сектором скіфської археології інституту археології АНУ Б. Мозолевський, заступник голови правління Республіканського товариства української мови імені Т. Г. Шевченка А. Носенко.

Символ фонду — олень, улюбленець скіфів.

За матеріалами газети «За карпатцями», органу трудового колективу Орджонікідзевського гірничо-збагачувального комбінату.

СВЯТОТАТЦІ

Акт вандалізму вчинено напередодні референдуму в Луцьку. Більш невідомі по-що злочинці обідали фотомі- і споганія стелу, встановлену на честь Тараса Шевченка.

Дивний явище негідності, розшукую який займається.

О, люди, люди!

який сладство, викликає гнів і обурення людей. Сесія мисл і Гали народних депутатів, місцеві організації Руху розцінюють цей випадок як діяння левих сил розпалити

багата ворожнеча між представниками різних націй, які живуть разом і для яких ко-лішній гетьманська столиця став резиденцією демократії.

Сергій АНЩЕНКО.
Сумська область.

Кримінальна хроніка

Суботнього вечора в одній з квартир багатоквартирного будинку пролунав вибух. Перелякани сусіди зателефонували до міліції. Прибувши на місце події, оперативники побачили таку картину: на підлозі у кухні валялася частина самогонного апарату, а

УКУС ЗЕЛЕНОГО ЗМІЯ

те, що мало стати самогоном, було на стелі. Самого ж господаря знайшли у ванній, де він намагався вітамінувати нестерпний біль від отравки.

Дорого обійшлася саомонію гри з зеленим змієм: з сімейного бюджету правоохоронні органи вилучили 300

карбованців, а головне — не одні місяці довелося йому прожидати в опіковому відділенні лікарні.

Анатолій СЕНЧУК.
Інспектор відділу УВС Чернівецької області.
Чернівці.

Телеграфним рядком з Рівного

НІПРАТН — У САЛАТН

Екологічна інспекція Рівненської міськради перебрала на вміст нитратів 100 тонн моркви, затовареної отоваро-родарним плодочесним комбінатом на змну. Дев'яносто відсотків її в їм не годяться.

ДЕ Ж МН ЖИВЕМО?

Жителі райцентру Червоноармійська та сіл району 1 грудня одержали додаткові листівки, за якими висловлювали про відновлення історичної лави — Радяк-лі. Будуть знати, де живуть.

ДАДЬКАМ, ЯК ВАМ НЕ СОРОМ!

У Луцьку кавуєвентішіше бо-роуєсь з порушеннями правил дорожнього руху шимолі. Страшніше за штраф, коли на великодньому перехресті один який автоінспектор де в сюрчок, а другий наказує, щоб усі чули: «Дядьку, верніться!»

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

БОСИ, АЛЕ З МОЗГОВИМ

У магазин Рівного «Малатюк», як і скрізь, порожні поліці. «Болаче дивитися, — каже заступка Наталія Мельчук, — як покупи наодлять без нічого. Тож зробили кафе, куточок для дітей...»

Про що говорять

НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГРИП

НЕ ЗАГРОЖЕ

— Дуже не хочеться, щоб нашія зній незалежності загрожували бодій грип, — з цим звертаюся до першого заступника головної державного санітарного лікаря України Ангеліни Мососевої. Вона сміється й каже, що епідемії, в тому числі й грипу, кордонує у принципі не знають.

А якщо серйозно, то ситуація ось яка. Наприклад, жовтня, на початку листопада в Америці й Англії спалахнули захворювання, подібні до грипу. Лондонський центр не має характеристик виділеному штаму. Щодо території колишнього Союзу, то тут поні що спалахні грипу не спостерігається. На Україні зареєстровано невеликі ре-спіраторні захворювання. Делі збільшення сезонних простудних захворювань зафіксовано у Вінницькій та Чернівецькій областях. У інших регіонах спокійно — грипу немає.

Людмила БАРАНЕВІЧ.

Навколишнєтєчї

НАВИНИ

ПРЕМ'ЄРА СТІЧКИ

Сьогодні в 19.9 годині Києві загрожує ура-росту прам'єр-радєс-ко-амеріканської стрічки «Шофери», але малює смерть режисера Володимира Алашова. Це загрожує, яксь стрічка, знята на незалежних кіностудіях «Валіа» (СРСР) та «Юді-а» (США) за участю Одеської містотулі. Поді-ішого історичного дед-тактично-містичного трі-лєра відбувається у XII сторічч.

Київська об'єднана «Кіноакадемія» з пов-новправним власником прокату стрічки на Украї-ні. Головною роль епохи знаменитий голланд-ський автор Джордан Сі-гел. На прем'єру завіт-ують гості з Москви, групи мейнгого мистецт-ва на чолі з ученим-ме-гом Г. Янгутоскім.

Галда НЕЛОГОЖІЯ.

ПОГОДА

4 грудня на Україні без опадів, вітер північно-західний, 5-10 метрів на секунду. Тем-пература 1-6 градусів тепла. 5 грудня очікує невеликий сніг, сильна хуртовина на півдні і в Прикарпатті посилені опади, по-денту очікує, на дорогах ожеледиця. Вітер північно-захід-ний, 7-12, на заході і півдні лівні 15-20 метрів на секунду. в горах до 24. Температура зно-ві 5 градусів морозу до 1 градуса тепла, зно-ві 3 градуса морозу до 3 градусів тепла, в Криму 3-9 градусів тепла.

По Київській області сьогодні зно-ві без опадів, вітер півден-но-західний, 5-10 метрів на секунду. Температура 1-6 гра-дусів тепла.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Чергова по випуску новин Людмила БАРАНЕВІЧ. Тел. 441-86-20.

РОЗДЕРЖАВЛЕННЯ: НЕ САМОПІД, А ЗАСІБ

Ринкові студії

Заради економічної ефективності все виробництво слід роздержавити. Намагання зберегти у державній власності частину підприємств пояснюється бажанням зберегти роботу впливовим чиновникам та затягати процес роздержавлення власності до того часу, коли тітовішки зможуть її акумулювати.

Прогресивна і далекоглядна партія чи інша політична сила має ставити за мету справжнє роздержавлення, що виключає камуфлювання державної власності орендою, концернми, акціонерними підприємствами з державним контролем пакетом акцій.

Сьогодні ми це можемо вважати на те, з якої статті почне свій незалежний розвиток Україна — зі статті дикого капіталізму європейського зрака початку минулого століття чи європейського зрака середини німцішнього.

ПРОЕКТ Закону про роздержавлення, представлений комісією В. Пилипчука, є надзвичайним з представлених на сесії Верховної Ради і передбачає переважно роздержавлення, орієнтоване на диний капіталізм. Пункт 2.2.5 цього проекту передбачає скасування не обмінних до 30 вересня 1992 року сертифікатів. Це означає, що на практиці примус до придбання акцій будь-яких підприємств, об'єднаних з кон'юнктуру трояким об'єктом акцій перспективних та ефективних підприємств, а необхідний об'єктом все, що грається, або не пропадає серіфінати. Продати їх вони зможуть лише після 1 січня 1994 року, після того, як ці не ефективні підприємства перекрутують і акції зникнуть. А от якби компенсувати невикористані сертифікати тією валютою (ВКВ), хай і незначною за розмірами, як було б вичерпує від продажу лишків акцій, тоді необізнані з кон'юнктуру громадяни мали б реальною компенсацію, котра дала б їм змогу протриматися під час структурної перебудови, можливого безробіття або б започаткувати власний бізнес. А головне, в такому разі розважлив, аконодотсудни, потенційно цивілізовані підприємці не залишили б за бором підприємства. Бо якщо ми прагнемо максимізувати наближення до цивілізованого капіталізму, нашою метою має бути збільшення числа підприємств. Цивілізованому капіталізму притаманне масове підприємництво — не масове посередництво (спекуляція), яке ми вже маємо, а саме підприємництво.

Пункт 1.5 передбачає одночасне роздержавлення житлового фонду та земель для сільськогосподарського виробництва. Але житловий фонд та земля мають свою специфіку. Немає сумніву, що на сучасному етапі ми можемо здійснити роздержавлення саме як приватизацію. Але приватизація не є єдиним можливим результатом роздержавлення. Можливим є також колективізація та індивідуалізація засобів виробництва. Та й чи варто наших змучених колосників ставити перед таким фактом зміни власності на землі. Коли анаслідок обміну сертифікатів на акції на території колосів раптом з'являться в ролі власника сторонні особи?

РАЗОМ з тим ічим не виправдані є вилучення з цього загального потоку, наприклад, залізничний, «...необхідних» для здійснення природних монополій функцій держави». Навже треба ті ж залізничні остаточно довести «до ручки», щоб відмовитись

від державної на них власності?

Але на повторний розгляд Верховній Раді представлено ще один цивільний проект концесії. Згадаймо, як відбувалося обговорення. Згадувалося про те, що метою роздержавлення є посилення мотивації до праці, наближення до соціальної справедливості, перехід до більш прогресивного соціального ладу. При впровадженні концесії роздержавлення все це буде досягнати повною мірою. Не згадувалося, однак, що про одну мету, яка могла б стати перед законодавцями: виявлення й утворення в суспільстві цивілізованих підприємств, а отже, в цивілізованих ринкових відносинах. В результаті колосників спрямують свої сертифікати на приватизацію землі, приватизація зробить те ж саме заради збереження свого життя. Отже, власникам засобів виробництва залишаться державна та номенклатурно-тіньова мафія, і ми матимемо дикий капіталізм європейського зрака, початку минулого століття. Тоді як ми реально можемо вийти на рівень ФРН 60-х років ХХ століття.

Дивне позиція І. Юкоського та В. Тринкова. Перший пропонує пом'якшити одним відсотком прибутків, а всю власність провадити, другий без жодного пом'якшення наголошує на прискоренні приватизації будь-яким чином. Ігноруючи різницю між приватною та державною формами власності.

Звучали голоси на користь роздержавлення всієї державної власності без винятку, на їх загальному масиві і специфічних підходах до їх роздержавлення, а також за продаж лише менш ефективних підприємств. Але ці голоси були подюнкними і не знайшли підтримки. Не прозвучало пропозицій про розподіл вичерпаних від продажу коштів на невикористані сертифікати.

Але ж номенклатурно-тіньова мафія, «дикі» капіталісти можуть бути витіснені на другий план лише в тому разі, коли продаж засобів виробництва відбуватиметься на другому етапі, після завершення обміну сертифікатів на акції і лише за тієї умови, що використані на невикористані сертифікати.

Разом з тим, якщо лишки акцій продали іноземним інвесторам та ще я погодженням з трудовими колективами, мафіозний пролп лишки б на створення нових виробництв, тобто, на структурну перебудову.

Пропонування ж роздержавлення не виключає екту-

тазму виробника і прирече Україну на роль держави третього світу протипом кількох поколінь.

Від того, буде роздержавлено 70 чи 100 відсотків державних засобів виробництва, як їх буде роздержавлено: за плату чи безоплатно, чи буде роздержавлено частково, чи повністю, чи буде продавано, чи буде продавано лише та частка, що залишиться після обміну сертифікатів на акції, кому буде продано лишки акцій: власним тіньовим чи іноземним інвесторам, куди буде вилучено оті 60 мільярдів тіньових засобів, у діючі підприємства чи у створення нових виробництв, залежить, на якому щаблі суспільно-економічного розвитку опиниться Україна, з якої статті суспільного прогресу почне вона свій незалежний розвиток.

Прогресивна й далекоглядна партія чи інша політична сила має ставити за мету справжнє роздержавлення, що виключає камуфлювання державної власності орендою, концернми, акціонерними підприємствами з державним контролем пакетом акцій тощо.

Вона повинна мати за мету полове роздержавлення у супроводі ефективного антимонопольного законодавства, що гарантуватиме оборотність суспільного розвитку. Така партія має ставити за мету цивілізоване роздержавлення, що призведе до виявлення й стимулювання вже на першому етапі цивілізованих, законослупних підприємств та розподілу акцій між робітниками і всіма громадянами, витіснення на другий план номенклатурно-тіньових підприємств. Вона, нарешті, має

ставити за мету роз'яснення різниці між економічним і соціально політичним, а різниці. Не може бути сильної соціальної політики без сильної економіки. Але не може бути сильної економіки без сильної соціальної політики. Сильна економіка дасть можливість державі проводити соціальну політику за рахунок більших сум податків при менших їх відсоткових ставках. Сильна економіка є абсолютною економікою, яка не дасть ні економічних, ні соціальних результатів, а пропаганда соціально справедливої економіки є демографією. І чим менше реального ґрунту під такою пропагандою, тим вона буває настількишньою.

Закликання ринком, державою, правом держави та соціально справедливою економікою є також демографічними, якщо не спираються на конкретну економічну базу. Сьогодні ж ми стоїмо перед необхідністю замороження соціальних програм (крім індексації, бо це вже було б не замороження, а відхід назад) на нинішньому рівні. В міру зростання фінансових обсягів виробництва необхідно поступово зніжувати ставки податків аж до рівня, дещо нижчого від рівневних країн. І лише після цього розможувати соціальні програми. І лише від того, на яке роздержавлення ми виявимося спроможними, залежатиме рівень соціального захисту, рівень демократії, свободи слова, правовий характер держави, характер ринку в Україні.

Анатолій НАЙДА,
робітник з вищою освітою.

У складній економічній ситуації перебуває сьогодні імпортний завод «Темп». Траплялося, що не вистачало грошей і на зарплату. І всім тим трудовий колектив вирішив перевести 10 тисяч італійських мароків з у фонду Кабінету міністрів України для закупівлі зерна.

— Ала, — сказав генеральний директор О. Юнович

ДОВІРЯЄМО, АЛЕ...

кий, — передає Фокину, що валюта буде переведена (і не тільки нам) лише у тому разі, коли ми будемо впевнені, що відірвані від серця «копійки» підуть саме на хліб для України. Чому так ставимо питання?

Маємо сумний досвід з Чорнобильом. На ліквідацію наслідків аварії ми теж перевели валюту. Але вона осіла у Москві в Мінатонобразі. І щоб там не сталося цього разу, Кабінет міністрів мусить познати нам механізм контролю.

Михайло ВАСИЛАШКО.

БЕЗ ТІНЬОВИКВ...

Законодавчі уми зупинили свій вибір на одному з проєктів Закону про роздержавлення та приватизацію. Ним став компромісний варіант, утворений із кількох проєктів, а не з одного, як вимагали депутати України. Проте це не означає, що час для пошуку оптимального рішення вичерпано. Дискусії тривають, набораючі шпору конкретних об'єктів.

Одна із таких дискусій відбулася на науково-практичній конференції «Приватизація державної власності і проблеми приватизації підприємств в Україні». Організаторами її виступили Державний комітет України по сприянню малим підприємствам і підприємствам, Сімо на малих підприємств України, Республіканський бюджетний економічний і науково-технічний інститут товариств «Знання» України.

Перед підприємцями, що отримали до Києва, стояло одне з найбільш важливих питань, що таке приватизація, якими методами вона проводиться, чи цей процес позначиться на

їхній бізнесовій діяльності, головний висновок у тому, що ні в якій виступають наголошували приватизація має стати головним напрямом економічної політики держави. Але при цьому держава повинна напередодні цього воля хоче, яка не намагатиметься її досягти.

З самого початку діяльності цієї конференції задав голову Сімні малих підприємств Київського комітету приватизації питання приватизації повинні передувати інше — питання демократизації. Бо коли малу приватизацію без його вирішення це можна проводити, то велику без попередньої демократизації не варто й починати.

Наступні слогани ми сформулюємо, як створюються корпорації, концерни, асоціації. Відтак, залаштаючи у власності держави, створюється централізовано-монолітична структура, яка не має нічого спільного

з ринком. На місце монолітизму містяться приходять монопольні-концентрації та корпорації, які у своєму розвитку, що вони можуть бути не менш монополістичними і централізованими. Це дає підстав президенту Сімні економічних інститутів. Вирішувати Центру заявляти, що антимонопольний закон повинен обумовлювати наслідки роздержавлення конкорсій, концернів тощо, створених за галузевим принципом. Крім того, якщо, скажімо, який монополіст, як Лисенківський інститутеріальний завод, за хоче приватизуватися, то першим необхідно розділити його на три-чотири частини. Це хоча б на перших порах становлення економіки усебагаче нас від монополіста.

А щоб цей процес відбувався справедливо, Сімні малих підприємств взяла собі за мету долати приватизації процесу так званий приватизаційний тиск.

Приватизації. Бо, на її думку,

державні заборюкратизовані чиновники зробили цього не можуть. Або в ситуації, що склалися, варто лише замкнути хребет, мовля, приватизація розпочалася, і відразу на всіх місцях буде розставлено нових господарів. Етим, навіть за умови, коли Законом тимчасово заборонено змінювати форму власності, в республіці проходить тіла приватизації. Ціло вона не набрала ще ширшого розмаху процесом приватизації повинні займатися приватні руки, тобто бізнесменів, а не чиновників.

Потім говориться із цією думкою, слід звернути увагу на те, що таке вирішення питання випливає із відсутності необхідної інфраструктури — банків, біжир і їх нормальному значенню, оскільки ті, які є, це не можна назвати банками і біржами у класичному розумінні. А головне — не досить великих заспокоєних громадян, які приватизації зона б на балансовою зарплаті (не накупі) грошовою частині (істотну частку) основних фондів. Про це свідчать мабуть обчислення в 500 міль

ярдів карбованців. Населення ж зберігає в опадних банках 110 мільярдів карбованців та ще 30 — 40 міль на руках. Коли ж врахувати, що більшість громадян заощаджує кошти на машини, меблі тощо, то стане зрозуміло, на випуск державного майна може піти лише до 70 мільярдів карбованців. З такими темпами процес приватизації розтягнеться на сторіччя, а ми ж говоримо про швидку приватизацію.

Звичайно, ці розрахунки правильні тільки до тих пір, коли не враховуються кошти тіньової економіки. Але ж більшість громадян та спеціалістів схиляються до думки, що винорістю виступає їх для випуску державного майна неприступно.

Другу конференцію із питань приватизації намечено провести після того, як парламент країни прийме Закон про роздержавлення та приватизацію.

Сергій ЛАВРЕНЮК, спеціальний кореспондент «Голосу України».

КІЯНИНІ ПРО ПРИВАТИЗАЦІЮ

Успіх переходу до ринкових відносин значною мірою залежить від готовності широких верств населення підтримати нові економічні передумови. Необхідна руйнація цього комплексу негативних стереотипів щодо повільної приватної власності.

ОСНОВНІЙ висновок, який можна зробити з результатів опитування, такий: відбулися суттєві зрушення в ставленні до приватної власності. Приватизацію землі й підприємств сфери обслуговування підтримують 63 відсотки опитаних, життя — 73 відсотки. Не існує жасу передумови щодо переходу у приватну власність дрібних підприємств, підприємств, що не вивислюють 69 відсотків. Дещо меншу підтримку має пропозиція приватизації медичних установ. Майже кожен другий висловлює за неї і кожен третій — проти. Тільки серед респондентів віком за 60 років приватизації приватних медичних установ значно менше. Не сприймається громадською думкою приватизація у приватну власність навчальних закладів (30 відсотків, 48 відсотків — проти) та наукових установ (25 відсотків — за, 50 відсотків — проти).

Слід відзначити зростаючу кількість прихильників приватизації великих промислових підприємств. Якщо за даними телефонного опитування НДІ СЕП Києва, минулого року лише кожен четвертий позитивно ставився до зміни власників великих підприємств і кожен другий — негативно, то нині великих підприємств і кожен другий і кожен третій — за, 43 відсотків — проти. Причому серед респондентів віком «чоловіків від 40 років, більшість прихильників роздержавлення великих промислових підприємств переважає кількість противників. Цікаво також, що розрив між прихильниками і противниками такої приватизації найменший у робітничому середовищі. За неї висловлюється 73 відсотків робітників при 39 відсотках проти.

Водночас основною проблемою науковців є забезпечення ринкових стартових можливостей у процесі приватизації. Під час обговорення на сесії парламенту з цього приводу висловилися різні пропозиції. На думку переважної більшості респондентів (59 відсотків), власниками підприємств, що роздержавляються, можуть стати лише працівники цих підприємств.

Серед робітників більше від двох третин переконані, що лише працівники підприємств можуть стати власниками підприємств, і лише кожен п'ятий припускає інший варіант. Цікаво, що з думкою робітників з цього приводу збігається позиція пенсіонерів. А ось серед спеціалістів гуманітарного профілю більш велика підтримка приватизації підприємств, що роздержавляються. Цікаво також, що розрив між прихильниками і приватну власність підприємств будуть іншими громадянами. 43 відсотки, і всього як з 3 відсотків більше тих, що має прогнати думку.

Важливо зауважити, що різниця в точках зору, на наш погляд, тим, що працівники гуманітарної сфери на відміну від робітників у випадку передачі підприємств їхнім працівникам практично залишаються без власності.

Крім того, спостерігається різниця в поглядах на цю проблему залежно від віку наших респондентів. Серед тих, що молодіші від 30 років, більшість прихильників того чи іншого варіанта приблизно однакова.

Лічно необхідність переходу до ринкових відносин в основному вже сприймається громадською думкою, то у ставленні до можливих негативних наслідків існують великі розбіжності. Нашим допитувачам анетого було запропоновано визначитися з чотирма можливими наслідками переходу до ринку.

Можливі наслідки переходу до ринку

Можливі наслідки переходу до ринку	Можливо прийматимуться	Ніколи не зможемо
Посилення розшарування населення за прибутками	63	37
Насичення ринку товарами за некоротковідповідного зростання цін	46	54
Виникнення безробіття	52	48
Можливість «відмивання» грошей мафії	25	75

у нашому суспільстві за 74 роки ідеологічного тиску. Які ж зміни відбулися вже в нашій свідомості?

У жовтні 1991 року центром соціологічних досліджень «Віче» Науково-дослідного інституту соціаль-

но-економічних проблем Києва спільно з центром соціологічних досліджень «Демос» було проведено опитування мешканців столиці. В ньому взяли участь 1273 чоловіки, які представляють усі верстви населення.

Наведені дані свідчать, що одна з навіяніших стереотипів соціалізму, який полягає в засудженні «гопити за доміг карбованцем», зникне з нашого життя. Натомість з'явиться розуміння, що за добро працю слід одержувати добру платню і від «рівноцінних розподілу закладів» краще перейти до «рівноцінного (залежно від трудового внеску) розподілу багатства». Тому посилення розшарування населення за прибутками вже не викликає особливого осуду.

Проте майже навіл поділялися між респонденти у своє ставленні до вільних цін і безробіття. І взагалі, погляди на наслідки переходу до ринку дуже сильно відрізняються залежно від статі, віку й освіти наших респондентів. Так, представники слабшої статі більш несприятливо до можливих негативних проявів. Серед людей з вищою освітою зростає рази більше тих, що готові примиритися з подальшим розшаруванням населення за прибутками, зі зростанням цін на життєві необхідності. Більш терпимі також до цих явищ і люди молоді.

Серед старших більше тих, що не можуть змириться з цими наслідками. Поряд з тим, молоді люди до 20 років в більшості осягосторою ставляться до можливості виникнення безробіття ніж ті, кому 21—30 років.

Але не можна обминути того факту, що у ставленні до «відмивання» грошей мафії наш респонденти незалежно від віку, статі, освіти, роду занять, були одностайними. Чітко і рішуче не сприймають тьку можливість. Судячи з усього, відомий вислів «гроші не пахнуть» не має підтримки серед учасників вивчення. Лишається лише проблемою, який чинник виникли «бульну» гроші під час роздержавлення.

Дослідження показало також, що ставлення до підприємницької діяльності та підприємства змінювалися не кардинально. Лише від половини наших допитувачів хотіли б відкрити власне підприємство, але лише 16 відсотків з них повідомляли, що готові до цього вже нині. Решта поки що не бачить достатніх умов та гарантій для такої діяльності або не покладається на власний досвід.

Важливими рисини тут є сьогодні відчуті більше серед чоловіків, а серед жінок відчуті більше тих, що не хочуть міняти звичний спосіб життя або вважає, що підприємницька діяльність не для їхнього характеру.

Підприємництво приваблює переважно респондентів віком до 50 років. Для молоді до 20 років основні сумніви пов'язані з відсутністю досвіду, решта розкладається більшою мірою на відсутність економічних і політичних умов та гарантій. Поряд з тим в усіх вікових групах майже однакова частка респондентів (8—10 відсотків), що відмовилися про свою готовність вже сьогодні зайнятися підприємницькою діяльністю. Найбільше схильні у віковій групі 30—40 років — 10 відсотків, але не набавого менше молодітерні відкрити власне підприємство серед людей віком за 60 років — їх 6 відсотків.

Таким чином, дослідження довело, що кияни не тільки позитивно ставляться до приватної власності, але й самі можуть заснувати власну справу. Щоправда, тільки 6 чоловік із 100 готові до цього, але 48 можуть предявляти до цього з розвитком політичних гарантій та передумов. Кількість прихильників підприємництва буде збільшуватися. До речі, за даними західних фахівців, у США лише 6 відсотків людей успішно займаються бізнесом. Може, з'являться вони нашість й у нас?

Керівник центру «Віче» НДІ СЕП Києва Ганна ЗАПІЗНИК, керівник Центру вивчення громадської думки «Демос» Сергій МУДРИК.

Громадськість не сприймає можливість передачі у приватну власність державних закладів та наукових установ, проте за приватизацію землі і підприємств — переважна більшість.

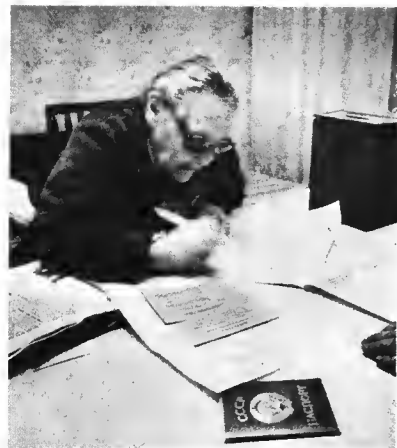
Серед робітників більше двох третин переконані, що лише працівники підприємств можуть стати його власниками, а от серед спеціалістів гуманітарного профілю більш поширена думка про те, що підприємство може належати будь-кому. Причин у тому, що приватизація підприємств лише на користь їхніх працівників залишить гуманітарія ні з чим...

4 грудня 1991 року. № 234

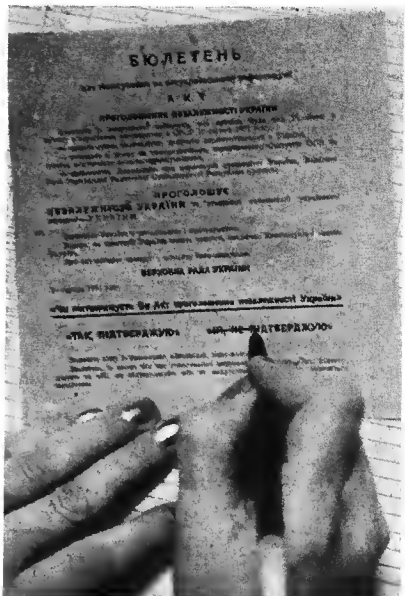

СОНЦЕ НАД УКРАЇНОЮ

Всеукраїнський референдум був випробуванням нашого національного сумління. Здавалося б все так просто і швидко: легкий розчерк пера на бюлетені. І — чекання... Ми пережили неспокійну добу. І перевели подих, коли з самого ранку по радію поспішали цифри: 54, 65, 85, 93, 98... Сталося! Давно так не розкавітали людські обличчя усмішками, давно так раді ми не вітали оди одного з святом.

Короткою була наша дорога до виборчих дільниць. І якою довгою і важкою була ця дорога! Через кров і страждання, через горе і відчай, через терні — до зірок! У тій дорозі разом з нами шли київські дружинни-

ки, одчайдушні запорожці, січові стрільці, сотні, тисячі, мільйони наших граждів. Ми згадали: у нас славий і чесний рід! Ми збагнули: ми не кселення, ми — народ!

Ми гідно витримали випробування на національну свідомість, попереду випробування на громадянську зрілість. Не даймо ж розколотися наші, з такими важкими зусиллями здобуту єдність, чва-

рами і партійними міжусобицями. Підтримаймо нашого Президента незалежно від того, хто за кого голосував. Сьогодні на першого Президента незалежної України лягає велика відповідальність і висока місія: не словами, а ділом стверджувати державність України.

Наталія ДЗЮБЕНКО.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА та
Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

З ПОЧАТКУ
РОКУ
РЕДАКЦІЯ
ОДЕРЖАЛА
24 200 ЛИСТІВ

А ДЛЯ СВОЇХ НЕМАЄ МІСЦЯ

Уважно ставлю за роботою Верховної Ради, і дуже гірко буває, коли народні депутати не реагують на скрімі протестів своїх колег. Наоднорадно, приміром, порушувались питання про міграційну політику в Україні, особливо в південних областях. Йдеться про масове заселення територій України населенням окупованих районів з Росії. Для них виділяють кращі землі, на яких прискорено будують житло, вирощають населення пуїтми.

А в містах України люди декупаються між перебуванням у військах на житло. Уже шостий рік піл окупаціїм обстрілом

Мікрофон для читачів

живуть тисячі моїх співвітчизників. Хворіють дорослі і діти. Ми витрачаємо величезні кошти на їх лікування за кордоном. А чим же простіша було б шапілка років тому відселити людей з радіаційної зони у відносно чисті місця для проживання? Нам не вистачає коштів, бажання, ініціативи. І в цей жах час йде активне заселення української землі людьми з інших республік.

Обурює те, що керівництво республіки апорто замовчує

це питання, на разгук на по відомлення народних депутатів. Виходить, що міграційна політика в Україні ведеться з благословення Варховної Ради уряду республіки. Якщо це так — рада буде прочитати несторіах ашчї гезати інших думку. Ще хочу зауважити, що бегато народних депутатів не знають і на бажать знят державної мови України. Цікаво, а якою мовою проведутьимуться засідання Варховної Ради через чотири роки?

Г. БАСЕНКО.
Червоноград
Львівської області.

**Після відвідин
редакції**

**...А ІСТИНА
ДОРОЖЧА**

Чотири роки тому Віктору Петровичу Дорошенку з міс- та Дружба Ямпільського району Сумської області запропонували поміняти роботу — піти лісником до місце- вого лісгоспу. погодився. Але коли прийшов до свого лісу, то побачив, що дебет з кредитом не сходиться «по крупному». Тобто, в докумен- тації ліс росте густий і мо- гутній, а насправді виявлю- єся, що він подекуди виру-

...а згодом, що чим довше в діс - тим менше зруйнував. Бу документати на ті документи не було. Звернувшись до відповідного заводу до начальника прокуратури. Завод, який, на правах зайнятого, виконав, і справді не все в порядку, і отримували понаслідкового лісника В. Забави. Він виробив ліс аж на „722 лісники, про що і повідомляв В. Дорощенко. В. Дорощенко, прокурор, Віктор Петрович, хоча не спеціаліст по штрафних прокурору; тут що не так, але це не так, за його підрахуванням було вироблено п'ять тисяч кубічних метрів лісу. А це виходило, майже п'ять тисяч кубічних метрів лісу.

люди України, яких, я думаю, більшість і від яких тільки вимагають роботу та й роботу, а коли вони потребують допомоги, всі чомусь про них забувають.

М. РОЩУК
та ще 16 відвснів меш-
ванців вулиці Перше
травня.
Городенка
(ваго-Франківської області).

Зась!

**СПРАВЖНІ
РОСІЯНИ
З НАМИ**

По радіо, по телябаченню ми чуємо багато різних нападів на Україну з боку сиремих росіян. Мовляв, незапальності українцям захотілося. А засяі Ми ж мовчачи зносимо всі образи, замість того, щоб дати достойну відсіч.

А може й правильно, що ми цього не робимо, бо настав у цьому разі видно різницю між цими людьми, шкідливими та вихованими.

Це тіпани ми, українці, могли допустити, що в багатьох містах і містечках немає жодної української школи, скільки насильно чять родну мову. Але ж це не промис шовалізму! Справжній росієнин з нами, українцями, і розуміючий наші болю, наші намагання корувати, по-людськи жити!

В. НАГАЙЧУК.

Вийшли

МИ Ж НІКОМУ НЕ ПОТРІБНІ!

Я розумію, що працівники редакції не придуть до Голденки робити те, чого вже кілька місяців не можуть робити наші комунальні служби. І все-таки звертаюся

Ще в перших числах весни комуністичний перерин нашу вулицю — хотіли зробити квалізацією, та щось, мабуть, перешкодило, бо рівняч і залізниці не закінчилися. Можливо, там лежать труби вивідники, не знаю, але кулі землі мешканці нашої вулиці бачать добре. І не тільки бачать — відчувають кожного разу, коли доводиться прокодити вулицю. Особливо після дощу або коли треба привезти дрова чи вугілля. Та ще діти кожного дня, коли по Карпівцях, до школи йдуть.

Крім цієї «вуличної» ра-

Подарунок

одарунок _____ «АВТО Я СПАЛЮ,
МЕНІ ТАК ДЕШЕВШЕ!»

Такимпi словами закiнчив церемо-
нiю вручення подарунка своїй сестрі,
що проживає на Івано-Франківщині,
Гіст із Канади після того, як йому за-
пропонував залатити чимале мiто
— всього всiм тисяч за «Форд» ви-
пуску 1983 року. В протилежному
випадку, він повинен забрати машину
назад за океан, що коштувало б йому
пiвтори тисяч доларів. Осъ той бу-
ренний нiч Кiргіт ' вигукнув слова,
вiд яких зойкнув гiсть убульбанивши,
що сестричанин цiя сестра.

Добре розумію, що живемо в тяж-
кій крижаний час, бо влада перехо-

дит з Москви до Києва і за п'ять років вона ще не доїжджала до Києва. Розумію, що є речі першочергові — такі «дрібниці» теж ще колись будуть владні нашим високим парламентом. Але чому повинні страждати наші земляки з-за кордону? Ім не шкода грошей, якщо вони йшли в казну України, в «годувати Москву» — саме так сказав княздець — ніхто з нас не хоче.

Адже за кордоном теж читають наші газети, слухають гучні заяви лідерів нашого парламенту щодо відданості міжнародним актам про грома-

динські права, і хіба можуть подумати, що за своє ж майно, перетнувши кордон, мусять платити Москві? Ще не мають права дарувати те, що належить їм на правах особистої власності? Що, за заявою Голови Верховної Ради України в ООН, ми створили провояний захист іноземних інвестицій і за відповідним законом «забули» скасувати дію павловської інструкції про митний збір?

Гість з-за океану мав довіру до мого депутатського значка, а тому звернувся до мене за допомогою. Та на митинків моя поява не справила абсолютно ніякого враження і виступи-
ти «третейським суддею» мені не вдалося, від чого авторитет значка

З повагою депутат обласної Ради
Василь ЛУЦИК.
Івано-Франківщина.

користуються тим, що в паршу чаргу потрібно нашим людям. І що, на превеликий жах, обминає прилавки магазинів, а навідомо ви потрапляє в сумки й валізи спекулянтів, а потім мандрує за кордон.

То скажіть, будь ласка, до якого часу щодо одних законів будуть виконуватись, а щодо інших — ні? І головна — всі про це знають і закривають очі на такий кричущий безпорядок.

F. ANDRÉEVA

Жизньмир

Сторінку підготувала Марія ДАВКІДЕНКО

УТ МАЙЖЕ НЕ ВИДНО

з часу проголошення незалежності України в Кривому Розі ведеться шалений самотній програм українського телебачення, хоча насправді телебачення в Україні, по суті, взагалі не виросло. Комунальні підприємства, маючи можливість нормально мовити передачу по українському каналу, не роблять цього, чинять там щось — зранку до вечора.

Не віряться, що все це є програмна діяльність, а це програмні процеси дуже прекрасні. Їх роблять в інших містах і телерадіокомпаніях нормально. Вони ж стоять на місці, не наслідують чужі лайцони, роботи наших мисливців «диверсантів». Це дозволяє підтримувати і те, що перше, і саме головне, українське. І в російських програмах працюють бездоганно.

НА МИТНИЦЯХ БИ ТАК, ЯК НА ПОШТІ

Дужа зраділе, коли Верховна Рада ухвалила постанову про заборону ввезення з України товарів. Думалося, що вже хоч після цього щось у наших магазинах з'явиться. Що ж насправді?

Я своєму чоловікові, який працює в Магадані, не можу

проживає в Кресьонярску, теж на маю права виспати подарунок до дня народження. А мої співробітники щомісяця їздять до Польщі на базар. Шкарпатки, білизну вивозять сотнями пар. І ніхто їх на митниці не перевіряє так, як на пошти перевіряють посилки.

Runoff Div

ОХРЕСТИЛИ ПЕРВІСТКА

Фото автора.

4 грудня 1991 року. № 234

Зрештою в лютому нинішнього року Кремінський райвиконком зареєстрував кооператив «Конкурент». Збадьорені люди одразу ж подають заявку в Новоастрхаїську сільраду на виділення у власність 180 гектарів землі, на яких вони досі працювали. Сесія відповідає: «...відмовити, оскільки члени кооперативу не вийшли з колгоспу». На стіл Шаповалову лягають 34 заяви. Тепер його реакція — забігти, не грається з вогнем. Слово скріплюється дією — в одиго відбирають машину, на іншу нацьковують ревнивого чоловіка... Перегода в конфлікт втягується весь колгосп. Починається маніпуляція поведінкою людей, які до пуття і не розуміють, що ж відбувається. Знову збори уповноважених з вимушеною постановою — не відпускати. Юристи (які не хочуть перейматися цією справою) могли б кваліфікувати останній акт як придушення одним підприємством іншого.

Удар завдається в найне-

колективізацію в одному окремому взятому колгоспі, знову створити під дуже прозорим камуфляжем неподільний фонд, що перетворює господаря в наймита».

«Одне слово, — продовжує Володимир, — до лампочки голові й право власності, й кооперація, і все інше, що загрожує його монополії на городину (нинішній реальний еквівалент) і взагалі посягає на недоторканий статус повновладного господаря колгоспу, що може розсунути як стара чужа одежина на дебелих плечах молодого парубка».

Справедливості люди ще не добилися, але сміття з хати (за висловом того ж Шаповалова) рознесли на пів-Україні. Приїздила до Нової Астрахані і столична комісія. Реагувати. Представник Ради колгоспів Бронеслав Захаровський і Вучеслав Павленко з Мінсільгоспу. Довідавшись, хто прибуває, Сухаревська знову не змовчала — скаржилися на вовчечу, а прислали розбиратися старого вовка.

І як у воду дивилася. Підсумок роботи перевіряючих — нульовий. У крашому разі. Два дні «розбиралися» поспреди в районі, сиділи в конторі, а потім зібрали городників на збори і заявили: негайно підписуйте договір як внутрігосподарський кооператив. Іншого, мовляв, поки що в природі не існує. Тобто повертається на ті позиції, з яких стартували два роки тому.

Що ж, і неправда в устах високих гостей якось вагомійша. Розмова до ст. 62 Земельного кодексу, що безумовно дає право на все, чого марно домагаються кооператори, так і не дійшла.

А люди, яким вкотре так довго і гарно розповідали про переваги колгоспного ладу, неквапом, як на власні грядки, зайшли на чужу плантацію, набрали хто в що помідорів і потяглися через поле до села. Сухаревський їм не заважав, може, думав над словами Павленка, який щойно вирік: «Куди ж ви рветесь, зрозумійте, і земля колгоспна, і техніка колгоспна, і люди...» Спихавшись, не вивершив думку...

Сергій СКИБА,
власний кореспондент
«Голосу України».

Нова Астрахань
Кремінського району
Луганської області.

на прийом до народного депутата прийшов чоловік, який нічого не просив, ні на кого не скаржився, а лише запитував, як йому бути?

Володимир Тимофійович Іщенко все життя працював водієм — день у день, жодного разу навіть на лікарняному не відпочивав. Машину доглядав добре, як ніхто, був безвідмовним на роботі. Незабаром же виходить на пенсію — нараховують, каже, карбованців сто тридцять, не більше. Як жити на ці гроші, коли заощаджень катма? Ми, виходить, потерпіле покоління, якщо тому справедливому і гуманному соціалізму, котрим нам голови дурили, кінець?

...Та повернуся до скарги В. А. Ємця. Я беруся тільки передпрошувати в нього. Вибачайте, Василю Антоновичу, що ми безсилі вам допомогти. Залінається сподіватися, що коліс і вам раптом поведе — витягнете «щасливий» квиток. Хоч хай відпаде у мене язик, якщо і дітям нашим таку «лотерею» зичитиму...

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».

Дніпропетровськ

За листом читача

Скрипить
намащений
колгоспний віз,
тріщать
посторонки,
а їздючий, знає,
поганяє.
— На цих колесах
ми далі не
поїдемо! —
кажуть люди
і хочуть злізти.
Але зась. Відпусти
одних, то і іншим
заманеться.

Тоді я зробив їм
ладі — поки
висіли на
в голові колгоспу,
видно, річ — нові
Закони Верховної
Ради в Україні
гальмуються,
либонь,
впливовішими
силами.

Справедливості
це не
сміття з хати
(за висловом
того ж
Шаповалова)
рознесли на
пів-Україні.

«Майже не було
жодного року, щоб
у Батурині не
відкривалися
провали, і ці
провали зі слідами
підземних ходів...»

А що знаємо про
підземні лабіринти?
Про сім колишніх
церков
гетьманської
столиці? Як
щемо-сумно стає.
Здається, все
пішло прахом...

По-різному
оцінюють кількість
жертв петрівсько-
меншиковського
«добування» для
України. Тодішній
англійський посол
Чарлз Вітворт
інформував
з Москви, що в
Батурині «зарізано
жорстоко шість
тисяч чоловік без
огляду на вік
і стать». Історики
Ілько Борщак та
Рене Мартель
називають цифру
15 тисяч.

А в городі у Батурині
Мужики да жінок
Улень сікли да рубали.
Церкви палили;
святості да ікони

під ноги топтали,
Плоти справляли,
На той бік
Діппра утікали.
(З народної думки).

У листопаді, 14 і 15 чисел в Батурині — День скорботи. Вперше за 283 роки. Вперше з часу, віддаленого від нас багатьма поколіннями людей, різноманітними важливими й малозначимими подіями. Тієї ночі за наказом Петра І була жорстоко винищена гетьманська столиця — з дітьми й жінками, старенькими й немцями, винними й безгрішними — для остраху всієї України.

...Повертатись у минуле нелегко. Гончарівка, де стояла резиденція Івана Мазепи, мов рана незагоєна, вкрита виїмками, провалинами, рідким чагарником-ліском. Тут, де не ступиш — поховання людські, виразні контури фундаментів давніх будівель. «Майже не було жодного року, щоб у Батурині не відкривалися провали, і ці провали зі слідами підземних ходів...» — писав історик І. Іноземцев у 1898 році. Подібне, дізнаюся від багатьох батуринців, трапляється й нині. Осідають новозбудовані будинки, магазини, провалюються нагородах техніка. А що знаємо про підземні лабіринти? Про сім колишніх церков гетьманської столиці? Як щемо-сумно стає. Здається, все пішло прахом... Хоча розумієш, що це вже не так. Волюча правда зелено-сірим пагоном пробивається через дикі зарості нашого безпам'ятства.

І ось уже Іван Мазепа покидає славу Батурині не як підступний запродавець-зрадник, а як патріот України, що вирішив назавжди покінчити з несправедливим її колоніальним буттям. «Не для своєї особистої користі, але для добра нашої батьківщини України і для всього запорожського війська я прийняв допомогу шведського короля», — говориться у складеній ним святоточній заяві. Це підтверджує й найголовніша стаття договору між Мазепою і Карлом XII: «Все те, що було признане як колишня власність українського народу, буде передане або збережене для українського князівства». Та не так сталося, як думалося-гадалося гетьманові, козакам-запорожцям, які захоплено вітали мазепинський задум і, не вагаючись, пристали до нього. Бо, як і він, вже не мали сили терпіти царські приниження, утиски, сваволі московських генералів, які ставилися до українців, як до рабів. Петро І і уві сні не міг уявити імперію без України, яка з Росією була в союзі на договірних умовах, що вселяло ігнорувались. Його ультиматум військовій старшині був погрозовим: «Якщо до І.ХІІ не повернуться, і будуть проти нас служити тим неприязням, то будуть оголошені зрадниками нашими й вітчизни нашої. І будуть їхні чини й маєності відібрані й роздані вірним за службу їхню. Також жінки і діти їхні бу-

Варфоломійська ніч у Батурині

дуть узяті й відправлені в заслання».

Першу кару за непокору понесла волелюбна гетьманська столиця. «Огнище зради» цар наказав стерти з лиця землі. Та не просто це було зробити військові Меншикова. Козаки під керівництвом полковника Дмитра Чечеля, начальника батуринської артилерії Фрідріха Кейсена, батуринського сотина Дмитра Нестеренка відмовилися здавати без бою Батурин. Меншикових посланців — сотина Андрія Маркевича, рядового козака з Кролівця Федора Стожка — гетьманці у гніві мало не вбили за їхні слизкі пропозиції. Відповідь була одна: «Усі тут помremo, а в столицю не пустимо!».

Мости через Сейм батуринці зруйнували, а тому московське військо змушене було робити переправу. Однак це не вдалося. Її розстріляли шістьма гарматами за наказом Кейсена. «Всі кажуть, що хочуть триматися до останньої людини», — доповідав Меншиков цареві. Лише раїні сутінки дали змогу царській армії переправитися на інший берег. «Війська Мазепини», — писав автор «Історії Русів», — що стояли залогом в місті, звані сердюками і створені з волиць, а більше з українських поляків та волохів, які знали також, чого їм сподіватися треба од військ Царських, боронили місто та його укріплення зі взірцевою хоробрістю та одвагою. Приступили відбиваючи кілька разів од міських валів, рови міські наповнялися трупами забитих з обох сторін, але битва ще тривала повсюди довкола міста».

Е історичні свідчення, що Меншиков, побачивши безсилля своєї армії, дав наказ відходити полкам — Батурин виявився неприступним міщим горішком. І все ж доля його не помилувала. Серед ночі фортецю потайки покинув один з головних старшин Прилуцького полку Іван Нис і наздогнав відступаюче цар-

ське військо, що йшло назустріч.

Про зраду Івана Батурини зберегла яку пощастило уст Р. Жучковської привели

з Батурини. То який тримав обрину і був невдоволюючим переможцем.

— Я знаю, я знаю! Батурини, — царський генерал.

— Як же? — Меншиков.

— Знаю я по фортецю... — А що про небагато... мою наречену, дна.

Меншиков похитав сім'ю священика, вдовця грендерівним пробірались ходом. Іван Нис біля хатини дяка свою наречену, вражена його зради пістолью й його. І невдовзі, що пробудився, тайника, щоб придал. Та сили були їх швидко закопали...

Е й інші історичні свідчення про Варфоломійську ніч Батурини там людей пропала, понесе збег был. Много же на Сейм людей, утекла, еще не крестил погорело, крестил хоронах в льохбах, в ямах, где жили, а на хорели, ибо хоронение было — кровопролития, дающих от покров зауженное, а по-

ГЕРЕЯ»

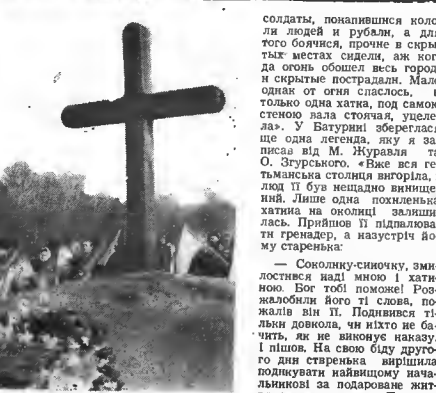
відмовляється будувати будівництво історичних пам'яток, хоча це є обов'язком держави.

набрид-раптом Григорій Григорійович хитав хитав, дефіцит, не настає, підозри...

не найпешою нашою, який обіймався порівнянню по відно, як роба. Ось заізообезпрогнозу не ви-

народ-України властивості соціальної

2

під ноги топляли,
Плоти сираваляли,
На той бік
Дніпра утікали.
(З народної думи).

ське військо, щоб повернути його назад.

Про зраду Івана Носа Батурині збереглася легенда, яку пощастило записати з уст Р. Жучкової: «До Мен...

у Батю

з Ватурина. То був Іван Ніс, який тримав образи у Мазепу і був невдоволений його несподіваним перевертлінням.

— Я знаю, як узяти цієї ночі Батурин, — сказав він царському генералові.

— Як же? — здивувався Меншиков.

— Знаю я потайний хід у фортецю...

— А що просиш за це? — Небагато? — поמידувє мою наречену, дочку дякона.

[illegible]

Лизогубовський літосис так сказав про Барфоломіївську війну: «Много там людей пропало от меча, понекре збер был от всех сд. Много же на Сейме потонуло людей, утекаючи через лед, еще не крепкий, мез не погорело, крившихся по хороинах в льохах, в погребам, в ямах, где паче подушилися, а на хороинах погорели, ибо хотя и выт-рубление было, престаёт от него поспити, — однак высоко дмашю: от покровы высок дмашюсче, паче пидкоже

Тоді Мешинкова поставила рядками все своє війсьно і промови:

СЬКА
РННІ

Не пощастило полковинкові Дмитрові Чечелю, якому вдалося втекти в Обмочев. Лизогубівський літопис інформує про те, що він зупинився у свого кума погіртіна, «понеже весь обмок». Та його підступно зрадили. «Н так взяла его, и поймали, и отдали великороссиянам». Козакам села Погирин Януку

По-різному оцінюють ніль-

...Перше листопадове вшитування занатянутих у 170В році батуринців зняло заніс мовчання над трагічною сторіною квіш історії й розвільно-зяло прокляття, яким щедро обдарована з царської милості земля кошикової гетьманської столиці (можливо, через те тут і до цих пір у палаці К. Розумовського гуляють протині йде не одне десятиліття через постійний дефіцит коштів його реставрація).

Семен, настоятель П'ятинцької церкви УАПЦ Чернігова, відправив пахахиду біля скромно насипаної могили з великим дерев'яним хрестом — зверху за 283 роки після трагедії Янкі ж то молитв Божа об'єднала нас, як і пам'ять, як історія над одним — утвердженням незалежності України. Вона важко діставалася, виборювалася, Уроки її прості:

Жаль ся, Боже, Україн,
Що не купи маєт сини!
Ці рядки належать посто-
ві Івану Мазепі. Пам'ятаймо

Сергія ПАВЛЕНКО,
власний кореспондент
«Богдан Українка»

Від дотора, Гонорар за статтю прошу надіслати на рахунок Органітету по ашлануванню жертв царських натів для майбутнього меморіалу занатованним батуринцям — № 000749415 а Агро-
поборанню.

Комерційні виставки закордонних та вітчизняних товарів.

Ми надаємо нашим клієнтам:

- виставочні зали загальною площею 1800 квадратних метрів;
- виставочне обладнання світового рівня;
- мінімальні розцінки для українських підприємств;
- консультації фахівців найвищої кваліфікації з маркетингу, консалтингу, економічного права;
- швидке і кваліфіковане укладення контрактів;
- бізнес-обслуговування, надання інформації про українські та зарубіжні фірми.

На наших виставках — якісні товари з Голландії, Угорщини, Чехії, Словаччини і Болгарії.

На виставці в «Українському бізнес-центрі» вам допоможуть гідно представити свою фірму і знайти вигідних партнерів.

Ви не знаєте, як просунути свою продукцію на ринок?

Ви починаєте нову справу і хочете спробувати свої можливості?

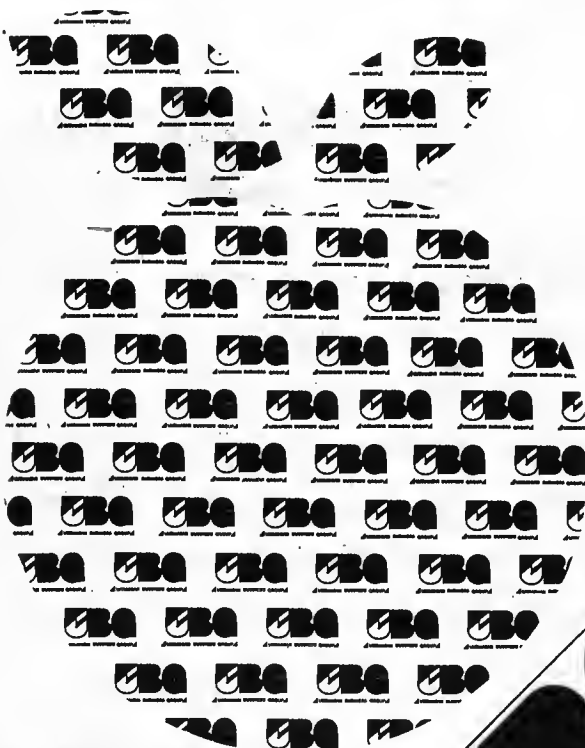
Ви шукаєте солідного партнера або вигідний контракт з іноземними фірмами?

Вам потрібен логістико-консультант у морі світового ринку?

Звертайтеся до «Українського бізнес-центру»
UBG — КОМЕРЦІЙНИЙ ЛОКОМОТИВ
УКРАЇНСЬКИХ ФІРМ!

У нас з 1 червня діє постійна виставка-продаж товарів народного споживання, технологічного устаткування, новітніх технологій європейських, американських та південно-східних фірм.

На вас чекають вигідні контракти за цінами нижче світових.

РЕКЛАМНИЙ ВІДДІЛ UBG ПРИЙМАЄ ЗАМОВЛЕННЯ НА ДЛОВУ РЕКЛАМУ ВІД СОЛІДНИХ ЗАРУБІЖНИХ І ВІТЧИЗНЯНИХ ФІРМ.

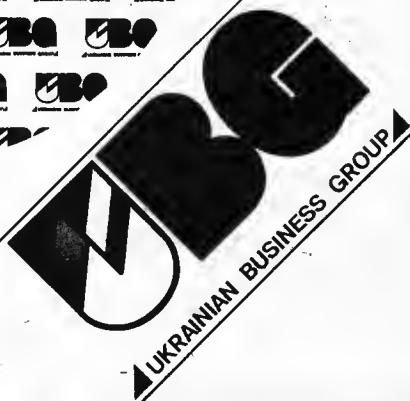
ВЕЛИКИМ ЗАМОВНИКАМ І ПОСТІЙНИМ КЛІЄНТАМ НАДАЄТЬСЯ ЗНИЖКА АБО ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ.

Наша адреса:

252156, м. Київ, вул. Кіото, 19 (Торгово-економічний інститут).

Телефон: 544-60-31.

Телефакс: (044) 544-39-74.

ПАНОВЕ!

ТОВАРНА БІРЖА «ДОНЕЦЬК-АЛІСА»

ПОЧИНАЄ ПРОДАЖ
ДОДАТКОВИХ БРОКЕРСЬКИХ МІСЦЬ

Дав приміщення для офісу, забезпечує всім необхідним
обладнанням ваше брокерське місце.

Ваша брокерська контора братиме участь у торгах одно-
часно в 15 містах країни.

Вступ до Незалежної Системи Бірж визначить ваш успіх
у ринковій економіці.

Не втрачайте свого часу — дзвоніть прямо зараз.

Для вас ми працюємо цілодобово.

Наша адреса: 340048, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 189.

Тел. 99-86-08, 99-86-10, 99-85-48.

Факс: 55-25-00.

МИ ЧЕКАЄМО НА ВАС, ПАНОВЕ!

У ВАС з'явилась рідкісна можливість придбати унікаль-
не видання: «Український діловий документ», який з значній
мірі полегшить вашу повсякденну роботу.

«Український діловий документ» містить
зразки документів з наступними питаннями:
— створення підприємств різноманітних
форм власності;

- банківська діяльність;
- зовнішньоекономічна діяльність;
- договори, комерційні відомості;
- протезні-позова робота та інші.

Отже, за допомогою цього збірника Ви
завжди зможете не тільки швидко і повно-
цінно, але й вірно оформити будь-який документ.
Збірник виходить в грудні 1991 рр. обсягом
понад 600 сторінок в твердій обкладинці, дру-
кований, кожний сотий екземпляр, замове-
лення Вашою організацією, надається безкош-
товно.

В зв'язку з великим попитом, збірник роз-
повсюджується тільки по попередній перед-
платі, в роздрібну торгівлю він надходить не
буває.

Вартість видання — 132 нрб.
Якщо Ви зацікавлені — звертайтеся до
нас і Ви завжди будете мати під рукою зраз-
ки найважливіших документів на українській
мові.

Порядок оформлення замовлення: Вам не-
обхідно переказувати 132 нрб. на рахунок
№ 700161909/345387 в Укрінбанк м. Києва,
МФО 322249, направити замовлення на збір-
ник і вказати дату та номер платіжного до-
ручення на адресу: 253225, м. Київ, в/с 2.

Науково-технічний центр «Консалтинг».

Телефони для довідок: (044) 416-86-34, (044)

290-62-40.

ЯКЩО ВИ:

- плануєте створити підприємство, об'єд-
нання різних форм власності (оренди, майна,
акціонерів);
- надаєте перевагу розмові з податковим
інспектором, посилаючись на конкретні інст-
руції та положення;
- вибираєте — КОМПЕТЕНТІСТЬ —
звертаєтесь до нас!

НПЦ «Консалтинг»
надає Вам можливість придбати «Збірник ор-
ганізаційно-методичних та інструктивних ма-
теріалів, регламентуючих діяльність підпри-
ємств та організацій», що містить закони Ук-
раїни, постанови Кабінету міністрів та остан-
ній найважливіший інструктивний матеріал Ми-
ністерства України, інших міністерств та устано-
вод, що регламентують діяльність підприємств
різних форм власності.

Порядок оформлення замовлення: Вам не-
обхідно переказувати 157 нрб. на рахунок
№ 700161909/345387 в Укрінбанк м. Києва,
МФО 322249, надіслати замовлення на збір-
ник та вказати дату і номер платіжного до-
ручення на адресу: 253225, м. Київ, в/с 2, НПЦ
«Консалтинг». Телефони для довідок: (044)
416-86-34, 290-62-40.

НАУЧНО-ПРОИЗВОД-
СТВЕННАЯ ФИРМА «ДИБРОВЕ-
ЛТА» ПРОДАЕТ ИЛИ СДАЕТ
НА ПРОКАТ УСТАНОВКИ ПО
ФОРМОВКЕ БЛОКОВ. УСТА-
НОВКИ формовки стеновых бло-
ков [200×200×400]; УФА-02, фор-
мовки внутривнутренних пере-
городок [100×200×400]; УФА-03,
формовки фундаментных
блоков, производят также ус-
тановку 300—400 блоком в сме-
ну.

Обращаться по адресу:
252037, Киев-37, улица Нрас-
нопартизавская, дом. 14-А,
НПО «Диброве-ЛТА», тел.
277-23-24.

Свема:

Шосткинское производственное объеди-
нение «Свема» реализует торговым базам,
инициативам, инициативам, инициативам
инициативам для любительских инициативом:
04-50 черно-белая, оброщаемая, размер (мм):

- 1×8 — в ролик по 10 м;
- 2×8 — в ролик по 7,5 м;
- 16 — в ролик по 15 м, 30 м;
- 1×8 — в ролик по 15 м;
- 2×8 — в ролик по 7,5 м,

в кассете и без кассет.
Цена от 1 руб. 20 коп. до 5 руб.
ЦО-90Л — цветная, оброщаемая, 16 мм в ролик по
(м) — 60, 120, 240.

Цена (соответственно) 17 руб. 60 коп., 35 руб. 20
коп., 70 руб. 40 коп. за ролик.

Справки по адресу: 245110, Сумская обл.,
г. Шостка, ул. Гогорина, 1. ПО «Свема».
Телефоны: 2-00-40, 2-04-17, 2-30-40.
Телеграф: Шостка Молчит.
Телетайп: 174576, 174591.

ПІДПРИЄМСТВАМ
ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ,
БАНКАМ ТА БІРЖАМ,
АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВАМ
І ФОНДАМ,
СПІЛЬНИМ ТА МАЛИМ
ПІДПРИЄМСТВАМ, КООПЕРАТИВАМ

Український
республіканський
інформаційно-
обчислювальний центр
Держстандарту надає
Вам можливість стати
абонентом унікальної
системи

інформаційного обслу-
говування, першу чер-
гу якої становить база
даних «ПРОДУКЦІЯ
УКРАЇНИ», що є
складовою частиною
національного банку
даних «СТАНДАРТ».

Інформація цієї бази містить дані щодо
підприємств, які розташовані на території України,
та про продукцію, що її виробляють (відомості
про номенклатуру, її призначення, експортні
можливості тощо).

Інформацію, що Вас цікавить, можна одержати:

- * поштою на «твердий диск» (роздрукована);
- * поштою на гнучкому магнітному диску
(дискеті);
- * методом безпосереднього доступу (режим
ONLINE) з персонального комп'ютера,
теледифакса, телемобілу, яких підключено
до телефонної мережі.

База даних «ПРОДУКЦІЯ УКРАЇНИ» є першим
такого роду джерелом інформації у республіці
й призначена для підприємств та організацій,
що зацікавлені у встановленні та розвитку
ділових зв'язків з українськими виробниками.
Передаючи технічну можливість виходу
на такого роду бази даних у нашій країні
та за кордоном.

Оплата за користування інформацією здійснюється
на договірних засадах. Абоненти, які надають
інформацію щодо своїх підприємств, користуються
базою даних на пільгових умовах.

ЯКЩО ВИ ЗАЦІКАВЛЕНІ
СТАТИ НАШИМ АБОНЕНТОМ,
повідомте про це на адресу:
252650, Київ, ГСП, вул. Горького, 174,
Український РІОЦ Держстандарту.

Контактні телефони: 268-70-80, 268-70-62.

ДАЙДЖЕСТ
ДИРЕКТОР
100 — стратигічний деловий журнал
для керівників
«Д-Д» — це практическа інформація
от нормативних документов и
аналитических обзоров до цен
и делового этикета
Стоимость подписки — 150 руб.
Телефоны для справок: (095) 302-1133, 301-5333

